

Landskap: Småland

Upptecknat av: Edith Österlund

Härad: Västbo

Adress: Bot. 5, Hillerstorp

Socken: Kulltorp

Berättat av: Emma Österlund f. 1862
Anders Johansson f. 1859

Uppteckningsår: 1941.

Född år i Kulltorp

Folkläs om fåglar och hur
deras läten tyddes.

Skatan, - tyder, vaggvisor.	s. 1-4.
Gråkan, - visa (läte)	s. 4-5.
Talgoten.	s. 5.
Tältrasten.	s. 5-6.
Duvan	s. 6-7.
Göken, - tyder, förbud m. m.	s. 7-8.
Ugglan, - "	s. 8-9.
Berguven, - "	s. 9-10.
Tranen, - "	s. 10.
Tranor, - "	s. 11.
Korpens läte.	s. 11.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7200:1-11.

Frånkan, - "kväverinter"

II.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Register.

ACC. N.R. M. 7200:1

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Edith Östlund

Härad:

Västbo

Adress:

Bot 5, Kullstorp

Socken:

Kullstorp

Berättat av:

Anders Johansson

Uppteckningsår:

1941

Född år

1862

i

Kullstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV? förvärling
om Emma O-der
förskolan?

Fågeln i folket.

Om skatan byggde på gården
så fick man inte riva ner
hennes bo ty det skulle
vara olycka för gården. Om
skatan byggde högt på riven
så blev det en regnig sommar.
Byggde den däremot högt
blev det en torr sommar.

När skatan kom och högg
de framför furstendören
skulle de snart komma
främmande (= främmande).
Vorde man vid skatäggen fick

Skriv endast på denna sida!

en "kläc" (= klida, ändutslag som
man ofta var besvärad av före
i tiden).

Han sysslade mycket med
skatan och sjöng visor - där
skatan dominerade - bygg-
visor för barnen vilka
ämnade leva kvar i folk-
men. Flyttade skatan från
en gård och slutade att
ha sin boplats där betyd-
de det oturl. Där sjöng man:

Skata kom sekke i pipa
å lipa i pipa,
piperi liperi
piperi liperi
pipa....

När skatan fördes sjöng man:

Hakan sette på lagärstat
 sjonger för sina små drömmar
 Vart ska vi gå till vintern
 Vi frysa om våra små fjärr?
 Vi ska resa till Danmark
 köpa oss skor för en halv
 mark

skor me silverne spänne
 för (.....) ska sva så länge.

så fortsätter man:

Ögon så runda som peppar-
 kor

Ratten blåser i silverhorn
 Bocken slår på trummar
 så hela jorden kungas...

eller

Hakan satt på lagärstat
 sjöngde så låga visor

ACC. N.R. M. 7200:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

om inte (namn) är snällare i da
så får han smaka på riset...
Ty, stygga skata gjung inte så
lille (namn) är snällare i da
han stopper i smaka på
riset!!

Frågan.

Jungfru Maria har skölet
me för
att ja har stölet hemma
säl

men det har jag icke,
icke icke icke.....

Så sade svälaren på
våren var hon kom ut.
De gamla utsoja. Så berättade
de meddelarens farbror

Ju' komn då han väkte
upp. Det var Jansson Anders
i Högåren född 1804.
Vad skulle jag då han kom
skulle sjungas i ett sådant
här tempo: Jungfru Maria häst
magnatjarna stillet hemmet
mendet karejy ické ické
ické ické ....

Talstenen.

Kjör spik, kjör spik, kjör
spik, kjör spik, så lyfter
han om drill då säger han:
litet jul, litet jul, litet
jul, litet jul ....

Talkasten.

Du stjal, du stjal, du stjal
du stjal gese!!! Tjyrostyk!

Tjyrostyck... Du stjal, du stjal
o. s. v. då tydde en gammal
laggare i Kulltorp tallrost-
ens säng. Han skäller på
me - så ja han inte va-
r "skoven", sade laggaren. (= skogen)
Äldre personer kallade tall-
rosten för "Klora"! Än-
mera här man aldrig det-
ta namn. Många personer
i medelåldern har aldrig
 hört det heller.

Duvon.

Årtan som alltid haft skuld
till slakter och oärlighet
fick beskyllningar av Duvon
vilka löd så här:

Duvon, Duvon, tog mina

sju och jag gick inte mer
än dina he ... hehehe,
hehehe, hehehe...

Göken.

När göken kom på viken,
skandade man sig att viken
efter vilket viderstruck
kan bindes från frisk:

Nor (=nor) nö, öster ör,
sör sä, väster gläe!
Sol kan från nor frisk
blea det kungestud, från
öster farst söder gott
vingsic eller god skid, väster
glädje i mer än vanlig be-
märkelse.

Man gick inte härmed göken
by då spottade den blod.

(Nor vid
öster ör
söder side
väster
glädje)

Man kunde ofta se det joni
byrklinet, där han sportat
blod för att man hämmat
konen. End. folkton hade
gökmen ägget i skatbrot
och skatman gick fida upp
den besvärliga gökningen,
ungarna brukade pija göken
på vinen hur många är det
gick till de blev gifta, så
var det att lyssna med åter-
kallen andedikt hur många
gångar kan gör innan kan
sprunda.

Ugglan.
För ugglan för fram vid gärdar
en och sträck klä-vitt klä-vitt
då putte man att hon ropade

ett vison av husfolket. När
ugglan ropade: Övåi, Övåi,
Övåi, då varslade den läro-
öl, d. v. s. då skulle den fidas
under året inom närmaste
tiden. Man både fruktade och
hatade ugglan för hennes ~~tråkiga~~
känslor läte. Folket i huset
blev dystra till sinnes när
de fick höra henne skraka.

Bergunen.

Då Bergunen lät höra sig,
lätet var ej raket, dock
dow... dow... hördde man
att man varslade folk
i fjärr och gamla och
unga lyssnade skräckslagna
på hans döva tjut. Att man

late lidade olycka var
man överens om vilket
generation efter generation
gätt inlärt. Någon gammal
kvinnas som uppstuckaren
minns från sin barndom
kallade berguren för ~~berguren~~
"bergurungen" denna kvinna
var född i Bärabyd, Småland.

Fransen
Då svamen kom uppåt på
vägen var man förvissad
om att det snart var
var. När svamen drog upp
sidan på kristsidan, sade
man så här: "Fransen har
svor i "höva" (= stjärten.)

Tranan

När tranan skrek mycket
 och kom längre upp på
 jasklandet, sade man
 att hon lädade regn.
 Annars skrek hon inte.
 Det slog inte fel att då
 trannorna skrek, det blev
 regn inom ett ögon.
 Knycken.

Knycken bjöd på allting
 när han kom. Väst han
 kom skrek han: Täpläten
 Täpläten, Täpläten o. s. v.
 Krakan.

Man brukade säga då det föll
 litet snö så var det bara en krä-
 kevinster. Därför att krakan läd
 höra sig första det fallit snö om än
 så litet.